

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ
ЯДЕПУТАТХЭМ ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

1944 илэс

Октябрэм

и 3

Гьубдж

№ 114 (3778)

Быасэ ч. 20

Октябрэм ия XXVII-рэ годовщина теклоныгъаклэхэмклэ тызэрэпэгъоклын

Октябрэскэ Социалистическэ революционерхэм ия XXVII-рэ годовщина кълэблагъэ. Мы мафэм илэс кълэсми теклоныгъаклэхэмклэ советскэ народэр пэгъоклы. Мыгъэрэ илэсми теклоныгъэшхохэмклэ зэрэпэгъоклыным инэу фэбанэх. Красная Армиям теклоныгъэр кызыщидыхышт сыхъатэр нахьри псынклэу кълэгъэблагъэмэ ашлонгъоу, ищыклэгъэ истэури раты.

Тэ ти Адыгэ хэку итрудящхэми, октябрэм ия XXVII-рэ годовщина ехъулэу, производственнэ гъэхъагъэхэр зэрашыным Иоф да шлэ. Промышленнэ предприятиехэм, колхозхэм, совхозхэм, МТС-хэм, тракторнэ бригадэхэм предоктябрьскэ социалистическэ соревнованием зацърагъэушъобгъугъ. Обязательствэ гъэнэфагъэхэр аштагъэх.

Предоктябрьскэ социалистическэ соревнованием обязательствэу щаштагъэхэр зерагъэцэкълэжыным фэбанэхэзэ, тыхэку ипромышленнэ предприятие пэрытхэмэ гъэхъэгъэ дэгъухэр ашых. Лесомебельнэ комбинатэу Андреевым ыцлэкълэ щытым апэрэ илэс ныкком программэу илагъэр проценти 147,3-у гъэцэкълэгъ. Ятлонэрэ илэс ныкком нахь гъэхъэгъэ дэгъухэр зеришынкомбинатэу Иофышлэ коллектив фэбанэ. Заводэу Фрунзэм ыцлэкълэ щытым Иофышлэхэмэ илэсныккэ программэр кълэрагъэхъоу агъэцэкълэгъ ыкн ятлонэрэ илэсныкком нахь дэгъоу Иоф зэрашыным фэбанэх.

Джащ фэдэу тыхэку иколхоз ыкн МТС пэрытхэмэ губгъо Иофшлэхэмклэ гъэхъэгъэ дэгъухэр предоктябрьскэ соревнованием щашых. Красногвардейскэ районным щыщ колхоз 12-мэ лэжыгъэ тыным иплан агъэцэкълэгъах. Теуцожь районным щыщ колхозхэу „Путь Ильичам“, „Щыщэм“ ыкн ащ анэмыкхэмэ госпоставкэ тыным иплан агъэцэкълэгъ. Джи ахэр, бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъанэр псынклэу зэрэзэшлуахыным фэбанэх. Мыекълэ районным щыщ колхозхэу „Власть Советов“ зыфилорэм ыкн Кировым ыцлэкълэ щытым бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъаным иплан дэгъоу зэшлуахыгъэ.

Теуцожь МТС-м жьонмрэ ыкн лэжыгъэ хэлъхъанмрэкълэ гъэхъэгъэ дэгъухэр ышыгъэх. Бжыхъэ

лэжыгъэхэр зыхалъхъашт чыгум ижъон проценти 111-у ыкн лэжыгъэ еутынэр процент 60-м ехъоу кълэпхыгъэ колхозхэмэ ащыгъэцэкълэгъ. Джащ фэшлы мы МТС-м ВКП(б)-м ихэку комитетрэ хэку исполкоммрэ язэлэпахрэ Красное знамя ратыгъ.

Ащ афэдэ гъэхъагъэхэр зышыгъэ предприятиехэу, колхозхэу ыкн МТС-хэу кълэбгъэлъэгъон плэкълэштэу тилэхэр маклэхэп. Ау хэкорзеклэ зышхэрэм, джыри щыклэгъэ инхэр тилэх. Джи кълэзнысыгъэмэ лэжыгъэ тынэр емыклоу зыгъэгужьорэ колхозхэр тилэх. Ащ фэдэу кълэбгъэлъэгъон плэкълэштхэмэ Шэуджэ районным щыщ колхозхэу „Путь социализм“, „Сменэр“ ыкн ащ анэмыкхэри ащыщых.

Бжыхъэ лэжыгъэхэм яхэлъхъан ыкн зыбь кълэтынэри хэкум лэшэу дэу щэклох. Мы Иофым джырэ благъэ ВКП(б)-м ихэку комитеты ибюро хэлъагъ ыкн ащыкклэ щыклэгъэ инхэр зэрэфэхъу гъэхэр ыгъэушъобгъугъ. Октябрэм и 1-м ехъулэу бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъанэр хэкум зэрэцагъэцэкълэгъэр процент 23-рэ нылэп. Ар анахъу кълэзыхэкълэр МТС-хэм ядиректорхэм, земельнэ органхэм, колхозхэм, джащ фэдэу ВКП(б)-м ирайкомхэм яруководительхэмэ ищыклэгъэм фэдизэу тракторнэ бригадэхэмэ аналэ зэрэтрамыгъэ тырэр ары. Колхозхэми былым кълэуачлэу ялэхэр икълэу агъэфедэхэрэп.

Ащ афэдэ щыклэгъэхэу сыд фэдэрэ Иофшлэхэмклэ колхозхэмэ ялэхэр псынклэ шъыпкълэу дагъэзыжынышъ, октябрэм игодовщинэу кълэблагъэрэм теклоныгъаклэхэмклэ пэгъоклынахэ фае. Колхоз пэпчъы амалэу илэхэр тэрэзэу агъэфедэзэ, трудэр тэрэзэу ащызэхашэн, трудовой дисциплинэм зыкълэрагъэлэтын фае.

Партийнэ ыкн комсомольскэ организациехэм пшгъэрлэу ялэмэ ащышэр, предоктябрьскэ социалистическэ соревнованием колхоз пэпчъ гъэхъэгъэшлухэр зэрэщыщыным елгытыгъэу массовэ-политическэ Иофшлэхэм инэу зырагъэушъобгъунэр ары.

Октябрэм ия XXVII-рэ годовщина производственнэ теклоныгъаклэхэмклэ ознаменоватъ зэрэтишын

Шъоушыгъу зыхашыкълэрэ чыплэ бэгъуагъэ Киргизием кълэщыхъыжыгъ

Чыплэ бэгъуагъэ кълэгъэкълэжыным имастерэу, СССР-м и Верховнэ Советы идепутатэу, Киргизием и Кагановичскэ району иколхозэу Калинин ыцлэкълэ щытым извеновоеу Суракан Кайназаровам гъореклорэ илэсым участкэу илагъэм гектар пэпчъ чыплэ центнер 550-рэ кълэрихыжыгъ.

Мыгъэрэ илэсми гектар пэпчъ центнер 1.200-рэ кълэрихыжыныу ащ гушала кълэтыгъагъ ыкн игушала ыгъэцэкълэжыгъ: гектар

пэпчъ звеном гурытым тетэу чыплэ центнер 1.250-рэ кълэрихыжыгъ. Стахановскэ лэжыгъэ бэгъуагъэр зэрылъ аужырэ куахъхэр шъоушыгъу заводым ащэжыгъахэ.

Кайназаровам Иофшлэхэр фэшъафхэми мы илэсым агъэфэдэу рагъэжыагъ. Мы колхоз дэдэм щышэу Борколдоевам извено гектар пэпчъ центнер 1.000, Максильковам—центнер 800 кълэрихыжыгъ. (ТАСС).

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

Октябрэм и 1-м иоперативнэ сводкэ щыщ

Октябрэм и 1-м кълэклоцлы ЮГОСЛАВИЕМ итерритории румынскэ кълэу ТУРДУ-СЕВЕРЕН икълэблалоклэ тидзэхэр заохэзэ ыпэклэ шылъыкълэуатэщыгъэх ыкн населеннэ пунктхэу КУПУЗИШТЕ, МИХАЙЛОВАЦ, ДУШАНОВАЦ, ПРАХОВО, МИКОШЕВО, ВИДРОВАЦ, МОКРАНА, РЕЧКА, ГРАДСКОВО, ВРАЖОГРНАЦ зыфалохэрэр аштагъэх.

Фронтым ифэшъафрэ участкэхэмэ разведчикхэр ащэлъыхъох ыкн пункт бэклаехэмэ чыплэ мэхъанэ зилэ заохэр ащыкълэуатэщыгъэх.

Сентябрэм и 30-м кълэклоцлы ошъогу заохэм ыкн зенитнэ артиллерием имашлохэмклэ пым исамолет 46-рэ кълэраутэхыгъэх.

Октябрэм и 2-м иоперативнэ сводкэ

Октябрэм и 2-м кълэклоцлы фронтхэмэ зэхъоклыныгъэ шлагъэ кълэащыхъугъэп.

Октябрэм и 1-м кълэклоцлы, чыплэ мэхъанэ зилэ заохэр ашылъыгъэхэмэ кълэхэкълэу немецкэ танки 9 агъэкълэдыгъ. Ошъогу заохэм ыкн зенитнэ артиллерием имашлохэмклэ пым исамолети 7 кълэраутэхыгъ.

Рижскэ лэзныкком разведчикхэр шылъыкълэуатэщыгъэх. Псков—Рига шоссэм ирайоны немецкэ пехотэм, танкэхэмрэ ежъ-ежырэу зеклорэ топхэмрэ илэпылэгъухэу, мафэм кълэклоцлы зызулэрэ контратакэ кълэщыригъэжыагъ. Тэ тидподразделениехэмэ, ежъ яоборонэ ипереднэ крае кълэнамыгъэхэу, гитлеровцэхэр йуафыгъэх. Зэуапэм пым ихъадэхэу 100 фэдиз кълэнагъэх. Пым итанки 2, ежъ-ежырэу зеклорэ топэу 1 агъэкълэдыгъэх. Кълэу Ригэ итыгъэ кълэкълэплалоклэ советскэ разведчик отрядхэр немецкэ траншейхэмэ яапэрэ линиэхэм адэлъэдагъэх. Ащ ыужым псынклэу гитлеровцэхэр контратакэ кълэфежыагъэх, ашлоклэдыгъэ позициехэр аштэжыныгу хэлъэу. Тэ тиразведчикхэмэ ишэ-пулеметнэ машлохэмклэ пьерзэбгырафыгъэ ыкн траншею аштагъэхэмэ зацагъэпытагъ.

Кълэу Иелгавэ (Митавэ) ирайоны немецкэ взводитлу лодкэхэмклэ псынхъоу Лиелупе кълэщзэпрынхэ агу хэлъыгъ. Тэ тибоецхэмэ игъом пым исолдатхэр кълэхагъэщыгъэх ыкн ишэ-пулеметнэ машлоклэ яохэу рагъэжыагъ. Пым исолдатхэр исхэу кълэшъун 3 чырагъэхъагъ. Немцэхэу, фэшъафрэ кълэуашъохэмэ арысыгъэхэмэ псынклэу агъэзэжыгъ ыкн псынхъом зынысыжыхэм клэлэжыгъ.

Кълэу Мариамполь итемыр-тыгъэ кълэхъэплалоклэ Н-скэ соединением иснайперхэмэ зы мафэм кълэклоцлы немецкэ солдат ыкн офицер 60 щызэхакълэхыгъ. Разведчик купэ гвардии лейтенантэу Цыкуновыр япашэу, проволоночнэ заграждением дэклэплэ фашыгъ ыкн кълэмышлэхэу, немцэхэр зыдэщыс чыплэм ихъагъэх. Нэфшъагъом дэжъ боецхэмэ автоматхэмклэ ыкн гранатхэмклэ пым ибоевой охранение агъэкълэдыгъ. Документхэу, ауклыгъэхэмэ кълэпагъотагъэхэр кълэштэхы, разведчикхэр ачасты кълэкълэжыгъэх.

Кълэу Туркэ икълэблэ-тыгъэ кълэкълэплалоклэ Н-скэ частым иподразделениехэр кълэушъхэ тлуаклэмклэ шылъыкълэуатэхэзэ, пым иопорнэ пункты еклугъэх. Ошлэдэмышлэу атакэ рашылли, немцэмэ мы яопорнэ пункты игарнизон зеклэ агъэкълэдыгъ. Фэшъафрэ чыплэм гитлеровцэмэ топхэмрэ ыкн пулеметхэмрэ лэгаплэхэм кълэащытырагъэуагъэх ыкн японцие зеклэ иеклолалэхэм лэшэу

кълэащытыгъэх. Тэ тибоецхэр, бгымэз чыплэ кълэнахэм ахэтхэу пым ыкн ыкн кълэкълэжыгъэх ыкн ащ тылымклэ утын кълэрахыгъ. Порядкэ горэ ахэмилъэу немцэхэр зеклэ кълэагъэх. Гитлеровцэ роти 2 агъэкълэдыгъ. Противотанковэ топхэу 4, минометхэу 3 ыкн пулеметхэу 12 кълэаштагъэх. Пленхэри кълэаубытыгъэх.

Севернэ флотым иавиацие пым ежъ-ежырэу зеклорэ идесантинэ баржырэ имотоботрэ чыригъэхъагъэх.

Краснознаменнэ Балтийскэ флотым илетчикхэмэ Балтийскэ хым немецкэ кълэахъ заулэмэ атакэ щарашылагъ. Бомбхэр занклэу тырагъафэхы, иводоизмещениеклэ тонн 5.000 хъоу пым итранспортрэ ыкн зы тральщикрэ чырагъэхъагъэх.

Ригэ итыгъэ кълэкълэплалоклэ я 32-рэ немецкэ пехотнэ дивизием ия 4-рэ полкы исолдат куп Красная Армиям кълэщыхъахъыжыгъэх. Ахэмэ ащыщхэу Стефан Л., Карл Б. ыкн Георг М. кълэотагъ: „Бэмышлэу я 50-рэ армейскэ корпусым икомандирэу генералэу Вегенер типолкы кълэкълэу ыкн солдатмэ апашъхэ кълэщыгушылагъ. Генералэу Вегенер кълэуагъ: „Немецкэ дзэхэмэ Иоф Прибалтикэм лэшэу дэу щыщыт. Ар ухыгъэ зэрэхъуштер зымы кълэнылэкълэштэп. Тэ ишаклэ кълэф рагъэщэу гушала кълэтытыгъ, ау ар зилэужыгъо лашэр сэрэклэ нафэу щытэп. А гушалау кълэтыгъэр агъэцэкълэжыщытми, амыгъэцэкълэщытми, сэ кълэслонэу сшлэрэп, сыда плэмэ зыпары сэ сшлэрэп. Джащ фэшлы шъо, солдатхэр анахь дэйдэдэми шъуфэхъазырэу шъушытын фае.“ Генералэр лэшэу чэфынчэу гумэклэу щытыгъ. Ащ кълэзэриуагъэмклэ, тэ тилоф гугъаплэ зымылэжъ Иофэу Вегенер зэрилгытэрэр тэ кълэдгъурылагъ.

Пчыхэм обер-ефрейторэу Гельмут Р. солдат заулэмэ кълэриуагъ: „Шыпкълэ тэ ишэ щэфэ тил, ар тилэпылэгъоу тэ тиклодыплэ зышыгъухъумэн тлэкълэшт.“ Зеклэри зэпехэзэ, ар зилэужыгъо лашэмклэ Гельмуты еупчыхэу рагъэжыагъ. Иланэ ащ кълэриуагъ: „Бэщ кълэзэрыклорэ платыку фыжырэ лэжъуыгъэты. Джэрары а лашэу шъо шъушыщыныгъэ кълэзыгъэжышхэр. Ыужырэ мафэм тэ нэбгырэ 16 тыхъоу, Гельмут типашэу тичасты тыкълэхэкълэжыны урысмэ такълэхъахъыжыгъ.“

И. А. Крыловым итворчество эхъылагъэу выставкэ егъэхъазыры

Баснописцэу И. А. Крыловыр зылагъэр илэси 100-у зышыхъурэ мафэм эхъылагъэу хэку библиотекэу Мыекълэуапэ дэтым выставкэ егъэхъазыры.

Выставкэм И. А. Крыловым итворчество кълэтегушылэрэ стагъахэр, тхылъхэр ыкн ежъ ипроизвениехэр кълэцагъэлъэгъошхы.

КОЛХОЗУУ Я 17-РЭ ПАРТСЪЕЗДЫМ ЫЦЭКИЭ
ШЫТЫМ ИГЪЭХЪАГЪЭХЭР

Заказ № 2924 Тираж 2632.